

XXI XORNADAS DE FOLCLORE

OURENSE - 9 | 10 DE AGOSTO DE 2004

ORGANIZA

DEPUTACIÓN PROVINCIAL
DE OURENSE

PATROCINAN

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE CULTURA,
COMUNICACIÓN SOCIAL E TURISMO

XACOBEO 2004
Galicia

Constitúe para min unha grande satisfacción personal dirixirme a vostedes co gallo da celebración das XXI Xornadas Internacionais de Folclore organizadas pola Deputación de Ourense. Un ano máis teremo-la oportunidade de compartir un tempo de leducia e espectacularidade, afondando nos lazos de confraternidade coas delegacións que nos visitan neste escaparate multicolor no que se converte a nosa provincia. Serán días nos que as principais vilas do noso territorio acollerán, coa hospitalidade e amabilidade tradicional, unhas representacións culturais que falan da unidade entre os pobos e a alegre convivencia entre sante representativo artisticamente dos seus lugares de orixe.

As Xornadas Internacionais de Folclore convertéronse nun clásico cultural provincial dentro do verán sendo un referente modélico no aspecto organizativo. Aproveito estas liñas para amosar o meu agradecemento máis sincero a todo o personal da Deputación, con especial mención para os integrantes da Escola Provincial de Danza, polo seu esforzo e ilusión para que as Xornadas de Folclore eiven o seu listón edición tras edición.

A traxectoria vital das Xornadas recibiu un pulo especial coa súa presenza fóra da nosa provincia, en Lugo (Monforte) e mesmo Portugal, mostra evidente da inexistencia de fronteiras no mundo cultural.

Confío que a calidade artística sexa unha vez máis o atractivo que todos esperan, sendo conscientes de que existe un grande traballo durante todo o ano para que vostedes sigan a disfrutar deste festival, que continúa medrando en sone e, o que é máis importante, no cariño e aceptación do público, razón máis que suficiente para continuar traballando co necesario espírito de superación.

A miña máis cordial benvida ós grupos participantes e unha mensaxe de alegría, animándoos a unirse á festa onde nunca falta a música, o canto e a danza.

José Luis Baltar Pumar
Presidente da Deputación Provincial de Ourense

CENTRO DE CULTURA POPULAR XAQUÍN LORENZO FERNÁNDEZ

O centro de Cultura Popular Xaquín Lorenzo Fernández nace en Xaneiro de 2004 ("Ano Xocas"), no seo da Escola Provincial de Danzas da Deputación de Ourense, na honra do ilustre etnógrafo ourensán.

Seguindo os obxectivos da Escola de Danzas, o Centro ten como finalidade a conservación e divulgación do noso patrimonio. A través dos obradoiros de canto, danza e tradicións, desempeña unha función pedagóxica primordial e fomenta o respecto e a autoestima que a cultura popular se merece.

Estos acontecementos, de carácter non competitivo nos que participan membros de todas as idades, convértense nunha oportunidade de convivencia, onde os rapaces se sinten protagonistas e amosan, orgullosos, os seus progresos.

O Centro de Cultura Popular Xaquín Lorenzo, conta cun equipo de investigación. O material recollido (música, baile, vestimenta, oficios, xogos, gastronomía...), despois de ser clasificado e arquivado, estúdase e incorpórase ao repertorio do Centro, para ser amosado ao público, e divúlgase posteriormente en publicacións periódicas realizadas desde a súa sé.

Conta na actualidade con alumnos ao longo de toda a xeografía provincial, e realiza labores de investigación e difusión da etnografía, seguindo a traxectoria do Colectivo Castro Floxo.

Castro Floxo comezou a súa actividade no ano 1978. Seguindo as indicacións do propio investigador Xaquín Lorenzo ("Xocas"), dedícase desde entón a percorrer a nosa xeografía tras os vestixios que permanecen na memoria dos maiores.

Para incentivar aos alumnos, e abrir o Centro de Cultura Popular á sociedade, organizanse periodicamente Romarías, Festivais, Congresos e outras actividades en distintas localidades da provincia de Ourense.

Todos os campos investigados sintetízanse no espectáculo "Raigame", que constitúe un compendio de arte, cultura e tradicións populares: variado mosaico onde a música e o baile se complementan con escenas propias da época do ano e do ambiente laboral ou festivo en que se desenvolven.

Como soñaba "Xocas", popularmente así coñecido o insigne etnógrafo ourensán, "se os nenos, xoves e menos xoves teñen a oportunidade de coñecer a súa cultura, transmitirán aos que veñan detrás un acervo que, ademais de enriquecelos como persoas, axudaraos a entender outras culturas, para facelos máis tolerantes e respectuosos, e polo tanto, máis libres".

El Centro de Cultura Popular Xaquín Lorenzo Fernández nace en Enero de 2004 (Año "Xocas"), en el seno de la Escuela Provincial de Danzas de la Diputación de Ourense, en honor del ilustre etnógrafo ourensano.

Siguiendo los objetivos de la Escuela de Danzas, el Centro tiene como finalidad la conservación y divulgación de nuestro patrimonio. A través de los talleres de canto, danza y tradiciones, desempeña una función pedagógica primordial y fomenta el respeto y la autoestima que la cultura popular se merece.

Cuenta en la actualidad con alumnos en delegaciones de toda la geografía provincial, y realiza labores de investigación y difusión de la etnografía, continuando la trayectoria del Colectivo Castro Floxo.

Castro Floxo había comenzado su actividad en el año 1978. Atendiendo las indicaciones del propio investigador Xaquín Lorenzo ("Xocas"), se dedica desde entonces a recorrer nuestra geografía buscando los vestigios que permanecían en la memoria de los mayores.

Para incentivar a los alumnos, y abrir el Centro de Cultura Popular a la sociedad, se organizan periódicamente Romerías, Festivales, Congresos y otras actividades en distintas localidades de la provincia de Ourense.

Estas actividades, de carácter no competitivo, en las que participan miembros de todas las edades, se convierten en una oportunidad de convivencia, en la que los niños se sienten protagonistas y muestran, orgullosos, sus progresos.

El Centro de Cultura Popular "Xacquín Lorenzo", cuenta con un equipo de investigación. El material recogido (música, baile, vestimenta, oficios, juegos, gastronomía...), después de ser clasificado y archivado, se estudia y se incorpora al repertorio del Centro, para ser mostrado al público, y se divulga posteriormente en publicaciones periódicas realizadas desde su sede.

Todos los campos investigados se sintetizan en el espectáculo "Raigame", que constituye un compendio de arte, cultura y tradiciones populares: variado mosaico en el que la música y el baile se complementan con escenas propias de la época del año y del ambiente laboral o festivo en que se desenvuelven.

Como soñaba "Xocas", popularmente así conocido el insigne etnógrafo ourensano, "si los niños, jóvenes y menos jóvenes tienen la oportunidad de conocer su cultura, transmitirán a los que vengan detrás un acervo que, además de enriquecerlos como personas, les ayudará a entender otras culturas, para hacerlos más tolerantes y respetuosos, y por lo tanto, más libres".

The Xaquín Lorenzo Fernández Folk Culture centre was created in January 2004 ("Xocas Year") in the womb of the Provincial School of Dance in the county council of Ourense in honour of the famous ethnographer Ourenseano.

Following the purpose of the Dance School, the aim of the centre is the preservation and disclosure of our heritage. Through our classes of song, dance and tradition, it plays an original pedagogic function which is fundamental to encourage the respect and value that the folk culture deserves.

At present it counts with students throughout all the provincial geography, and achieves workings of investigation and disclosure of our ethnography, following the trajectory of the "Castro Floxo" group.

Castro Floxo started it's activity in the year 1978. Following the indications of the investigator Xaquín Lorenzo ("Xocas"), he dedicates at present day to cross our country behind the remains that stay in the memory of our ancestors.

To motivate the students, and also open a folk culture centre to the society, they periodically organize pilgrimages, festivals, congresses and other activities in different locations of Ourense.

These events, of nature non competitive, that participate members of all ages, converts this an opportunity of coexistence, where the children feel like the protagonist and show, proudly, there progress.

The Xaquín Lorenzo Folk Culture Centre counts with an investigation group. All the material collected; (music, dance, costumes, occupation, games, gastronomy...) after being classified and filed away; is studied and incorporated in a list of the centre to be showed to the public and later divulged in periodical publications carried out from there headquarters.

All the subjects investigated are synthesised in a show called "Raigame", that constitutes a group of art, culture and folk traditions; a varied mosaic where music and dance is complemented with scenes from that period of time.

Like "Xocas" dream, popular known as an ethnographer Ourensano symbol, "if the children, young and not so young, have the opportunity to know about

there culture, they will transmit to the ones that are coming behind them there knowledge which in addition enriches them as a person, helping them to understand other cultures to make them more tolerant and respectful, so therefore, more free."

Le Centre de Culture Populaire Xaquín Lorenzo Fernández naît en janvier 2004 (Année "Xocas"), au sein de l'École Départementale de Danses du Conseil Général d'Ourense, en l'honneur de l'illustre ethnographe originaire d'Ourense. Suivant les objectifs de l'École de Danses, le Centre a pour but la conservation et la divulgation de notre patrimoine. Au moyen des ateliers de chant, danse et traditions, il développe une fonction pédagogique primordiale et encourage le respect et l'autoestime que la culture populaire mérite. À l'heure actuelle le Centre compte des élèves et des délégations sur toute la géographie départementale, et réalise des travaux de recherche et de diffusion de l'ethnographie, continuant la trajectoire du Collectif Castro Floxo. Castro Floxo avait commencé ses activités en 1978. Suivant les inc...

du chercheur Xaquín Lorenzo ("Xacas"), il se consacre depuis lors à parcourir notre géographie à la recherche des vestiges subsistant dans la mémoire des ancêtres.

Afin de stimuler les élèves et d'ouvrir le Centre de Culture Populaire à la société, celui-ci organise périodiquement fêtes, festivals, congrès et autres activités dans plusieurs localités du département d'Ourense.

Ces activités, de caractère non compétitif, avec des participants de tous les âges, se transforment en une occasion de vie en commun, où les enfants se sentent protagonistes et montrent avec orgueil leurs progrès.

Le Centre de Culture Populaire "Xaquín Lorenzo" possède une équipe de recherches. Le matériel recueilli (musique, danse, costumes, métiers, jeux, gastronomie...), après avoir été classifié et archivé, est l'objet d'une

étude approfondie puis est incorporé au répertoire du Centre, pour être montré au public, et divulgué par la suite au moyen de publications périodiques.

Tous les champs étudiés sont synthétisés dans le spectacle "Raigame", qui constitue un résumé en art, culture et traditions populaires : un mosaïque varié où la musique et la danse se complètent par des scènes

typiques de l'époque annuelle et de l'ambiance laborieuse ou festive dans lesquelles ils se déroulent.

"Xocas" comme est populairement connu le célèbre ethnographe d'Ourense, révait ainsi : "si les enfants, les jeunes et les moins jeunes ont la possibilité de connaître leur culture, ils transmettront à ceux qui les suivront un patrimoine qui non seulement les enrichira en tant que personnes, sinon qu'il les aidera à comprendre d'autres cultures, les rendant plus tolérants et respectueux, et donc plus libres".

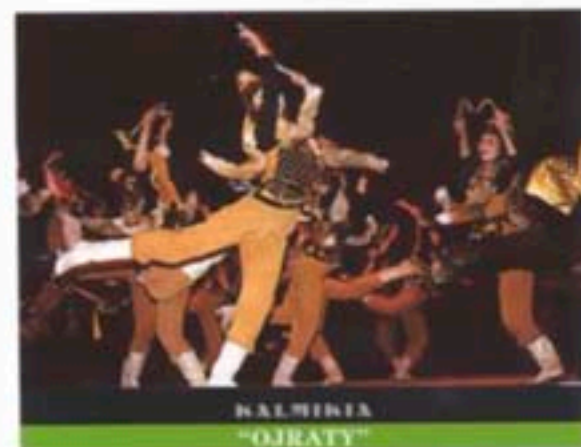
XXI JORNADAS DE FOLCLORE 2004

UCRAINA
"GORLITSIA"

Fai trinta anos, na sé do Instituto Estatal Pedagóxico da cidade de Kamenets, na rexión agrícola de Podolski, creouse o grupo "Gorlitsia", palabra que significa "xuventude". Os seus componentes son estudantes e profesores preocupados pola conservación, estudo e divulgación do folclore. Nas súas actuacións, o público pode disfrutar dun variado folclore de danza e música interpretado con alegría e profesionalidade, que ao longo da súa dilatada historia, levou por festivais de toda Europa.

KALMINKIA
"OJRETY"

A república de Kalmikia, na ribeira do mar Caspio, está habitada por xente da etnia mongol, grandes guerreiros e excelentes xinetes, que chegaron a estas terras procedentes da zona central de Asia fai máis de mil anos. Pese á distancia que os separa da súa terra orixinal, saberon conservar as súas tradicións, bailes, músicas e cantos (principalmente o canto de garganta), así como os seus espectaculars traxes. O seu repertorio abarca bailes referentes á natureza, aos traballos de campo, a ritos relixiosos, etc.

O grupo ten participado en numerosos festivais de todo o mundo, nos que ten recibido o caloroso aplauso do público e as máis altas felicitacións dos organizadores.

UCRAINA
"ROVESNIK"

No ano 1972 creouse na Escola Técnica de Alimentación da cidade de Vinitsa, a Compañía de Danza Folclórica "Rovesnik", encargada de conservar e difundir nos diferentes festivais nos que participa as tradicións e bailes da súa rexión.

Vinitsa, situada a 129 da capital, Kiev, no centro do país, é unha cidade na que a actividade prioritaria é a agricultura, e isto refléctese no seu folclore, no que os bailes e cancións, fan referencia á vida campesiña do pobo, así como os traxes e a música.

Ao longo da súa dilatada historia, o grupo ten participado en numerosas festivais da antiga Unión Soviética, Polonia, Bulgaria, Francia, Italia e España, conseguindo o recoñecemento tanto do público como dos organizadores.

COLOMBIA
"YURUMANGUI"

Desde 1987, na cidade colombiana de Cali, un grupo de xóvenes dedican o seu tempo á investigación, rescate e difusión dos valores folclóricos-culturais de Colombia, a través da música e a danza tradicionais. Estas persoas están integradas na Fundación Folclórica "Yurumanguí".

O grupo ten participado en numerosas festivais de todo o mundo, de América (Ecuador, Venezuela...) e de Europa (Finlandia, Holanda, Francia, Italia...), visitando España en 1993, e dando conta do variado e colorido folclore do país caribeño e obtendo os aplausos do público e o agradecemento dos organizadores dos festivais nos que ten participado.

BULGARIA
"MILADINA"

O grupo Folclórico de danzas "Miladina", foi fundado em 1984 na cidade de Burgas – o maior centro econômico, administrativo e cultural da Bulgária sul-oriental. O grupo representa a actividade cultural dos estudantes do Instituto Médio Superior "Miladinevi" de Burgas.

O grupo Miladina é um dos organizadores da maior e mais prestigiada manifestação folclórica da Bulgária – o festival folclórico internacional de Burgas – o qual se realiza em finais de Agosto desde há 40 anos.

O grupo tem participado em festivais de Bulgária, Ucrânia, Macedónia, Hungria, Alemanha, Itália, România, Turquia, Grécia. A região de Burgas, de onde vêm o Grupo, compreende também o Monte Strandzha que é o lugar de proveniência dos dois ritos mais originais do folclore búlgaro – a dança sobre carvão ardente. Por isso o número mais importante do repertório do Grupo é a dança chamada "Nestinarika", que em búlgaro significa "bailarina sobre carvão ardente".

Os instrumentos musicais que utilizam são o acordeão, o kaval (variedade búlgara de flauta pastoril ou caramillo), a gaita (ou cernamesa), o contrabaixo, a mandolina e o bombo.

SRI LANKA
"THE SAMA BALLE"

Na ilha de Sri Lanka, antiga Ceilão, ao sueste da Índia, creouse no ano 1985 o grupo de danzas tradicionais "Sama", palavra que nas duas línguas oficiais do país (Sinhala e Tamil) significa "paz".

O principal objectivo do Grupo The Sama Ballet é o de promover a paz e o entendimento entre xente de diferentes religiões, línguas e culturas, a través da dança, a música e o canto tradicionais, pelo que desde os primeiros anos da sua existência foron divulgando per festivais de Europa e Ásia o seu folclore.

No ano 2000, crearon unha escola infantil, que conta con máis de 100 alumnos, polo que a continuidade do grupo e da cultura tradicional da ilha de Sri Lanka quedan garantidos.

ILLAS COOK
"AREURA"

No medio do Océano Pacífico está o Arquipélago das Cook, un conxunto de illas e islotes de orixe volcánica, colonizadas por xente procedente do continente asiático, que chegaron en piraguas, pero que co paso dos séculos foron creando a súa propia identidade cultural.

O amor pola natureza, o respecto por sentimentos como a amizade, ou a familia, reflectese no seu folclore e nas súas cancións e bailes. A tenrura das súas melodías e músicas, unido ao exótico dos seus bailes e vestuarie, conha posta en escena de alta calidade, fai que este grupo sexa un dos máis demandados por todos os festivais do mundo, nos que ten recibido o máis alta recolección por parte do público e organizadores.

AFRICA DO SUL
"THABISONG YOUTH CLUB"

O grupo Thabisong Youth Club foi creado no ano 1990 na residè de Soweto, no nordeste do país, onde se concentran o pobo zulú, a etnia máis importante do país sudafricano. Os zulús, pobo con profundes sentimentos bélicos, resistíronse á colonización dos holandeses e británicos, e sufriron un profundo ataque á súa identidade cultural.

A través da música, o canto e o baile, o grupo Thabisong Youth Club trata de devolver aos xóvenes o interés pola súa cultura, as súas tradicións, o seu propio xeito de vida. En definitiva, o orgullo de seren Zulús. Para eles crearon unha escola que conta con máis de 200 alumnos, e na que a máis dos estudos e o deporte, o coñecemento das súas tradicións ten un papel destacado.

TOGO
"TAHOUGOAN"

No golfo de Guinea, no centro de África, está o pequeno país de Togo, de onde procede o grupo Tahougoan, palabra que identifica ao *tam-tam*, sistema de comunicación tradicional centro-africano.

O grupo, refundado no ano 2000, despois de 20 anos de actuacións, ofrece danzas que fan referencias aos costumes rituais e relixiosos do país (budú), danzas representando bodas, traballos campesinos, todo eles adobado con espectaculars máscaras que representan aos deuses tribais do país.

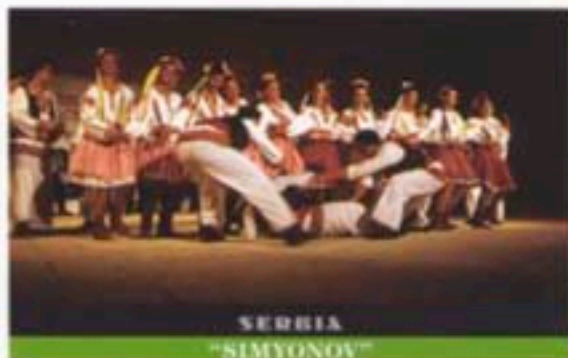
Ao longo da súa historia, o grupo ten feito xiras por diferentes festivais de toda Europa, (Francia, España, Alemaña, Polonia, Suíza, etc.), Estados Unidos e Israel.

CHILE
"BAFOCHI"

Inspirándose nas orixens das diferentes culturas que confirman a nacionalidade do pobo chileno, naceu en 1987 Bafochi. Conta cunha academia con máis de 220 futuras integrantes do grupo, e un amplo repertorio que cunha profunda raíz folclórica e un elevado sentido do espectáculo, teñen levado por festivais de Arxentina, Ecuador, Canadá, España, Rusia, México, Palestina, Exipto, etc, as tradicións, e o folcloro de Chile.

O grupo conta con dúas seccións; una que se ocupa das actuacións no país e outra que fai as xiras internacionais. Ao longo desta ampla traxectoria, o grupo ten obtido todo tipo de premios e recoñecementos, por parte da prensa, público e festivais.

SERBIA
"SIMYONOV"

O grupo Folclórico "Simyonov" foi creado na cidade de Belgrado nos mediados dos anos oitenta, e na súa dilatada historia ten participado en festivais de todo o mundo (Europa, América, e Asia), convertíndose nun dos grupos mellor considerados e máis apreciados da antiga Iugoslavia.

O grupo amosa, nas súas representacións, o variado e rico folcloro que aglutina características de moitas diferentes culturas como as de este de Europa, a Mediterránea, e a de Oriente Próximo, sen esquecero da cultura cingara, que conta cunha importante colonia en Iugoslavia. Unha grande escenificación, un variado vestuario e unha música alegre, fai que o grupo acapare os aplausos do público e o recoñecemento dos festivais.

XORNADAS DE FOLCLORE

Desde a primeira edición das "Xornadas de Folclore" no ano 1984 a Escola Provincial de Danzas formou parte da súa organización, aportando toda a súa experiencia e a dos seus membros en festivais internacionais e todo o seu elenco humano para o desenvolvemento exitoso de todas e cada unha das edicións, para amosar aos máis de 40.000 espectadores que acoden cada ano dun xeito gratuito ao mellor do folclore mundial.

Estas "Xornadas de Folclore" chegan cada verán a dezaoito concellos, abarcando a totalidade da provincia ourensana e extendéndose a concellos limítrofes como Monforte de Lemos e Chaves.

FOLCLORE MUNDIAL • XORNADAS DE FOLCLORE

Since the first meeting of the 'Folklore Congress' in 1984, the Provincial School of Dancing form part of this organisation, contributing its experience and that of its members to international festivals and with combined human efforts to ensure the smooth running of each and every meeting, to demonstrate to more than 40.000 spectators who come each year to watch a free performance of world wide folklore.

These folklore congresses are held every summer in more than eighteen regions of Ourense and even expanding to Monforte de Lemos and Chaves.

Desde la Primera edición de las "Xornadas de Folclore" en el año 1984, la Escuela Provincial de Danzas formó parte de la organización, aportando toda su experiencia y la de sus miembros en festivales internacionales y todo su elenco humano para el desarrollo exitoso de todas y cada una de las ediciones, para mostrar a los más de 40.000 espectadores que acuden cada año de forma gratuita lo mejor del folclore mundial.

Estas "Xornadas de Folclore" llegan cada verano a dieciocho ayuntamientos, cubriendo la totalidad de la provincia ourensana y extendiéndose a ayuntamientos limítrofes como Monforte de Lemos y Chaves.

Depuis la première édition des "JOURNÉES DU FOLKLORE", en 1984, l'école départementale de

danses fait partie de l'organisation, en apportant toute son expérience et celle de ses membres en festivals internationaux, et toute sa troupe pour le déroulement avec succès de chacune des éditions,

afin de montrer aux plus de 40.000 spectateurs qui, chaque année, et de façon gratuite, le meilleur folklore mondial.

Ces "JOURNÉES DU FOLKLORE" arrivent chaque été à dix-huit municipalités, emplissant la totalité du département d'Ourense et s'étend aussi à d'autres municipalités limitrophes comme Monforte de Lemos et Chaves (Portugal).

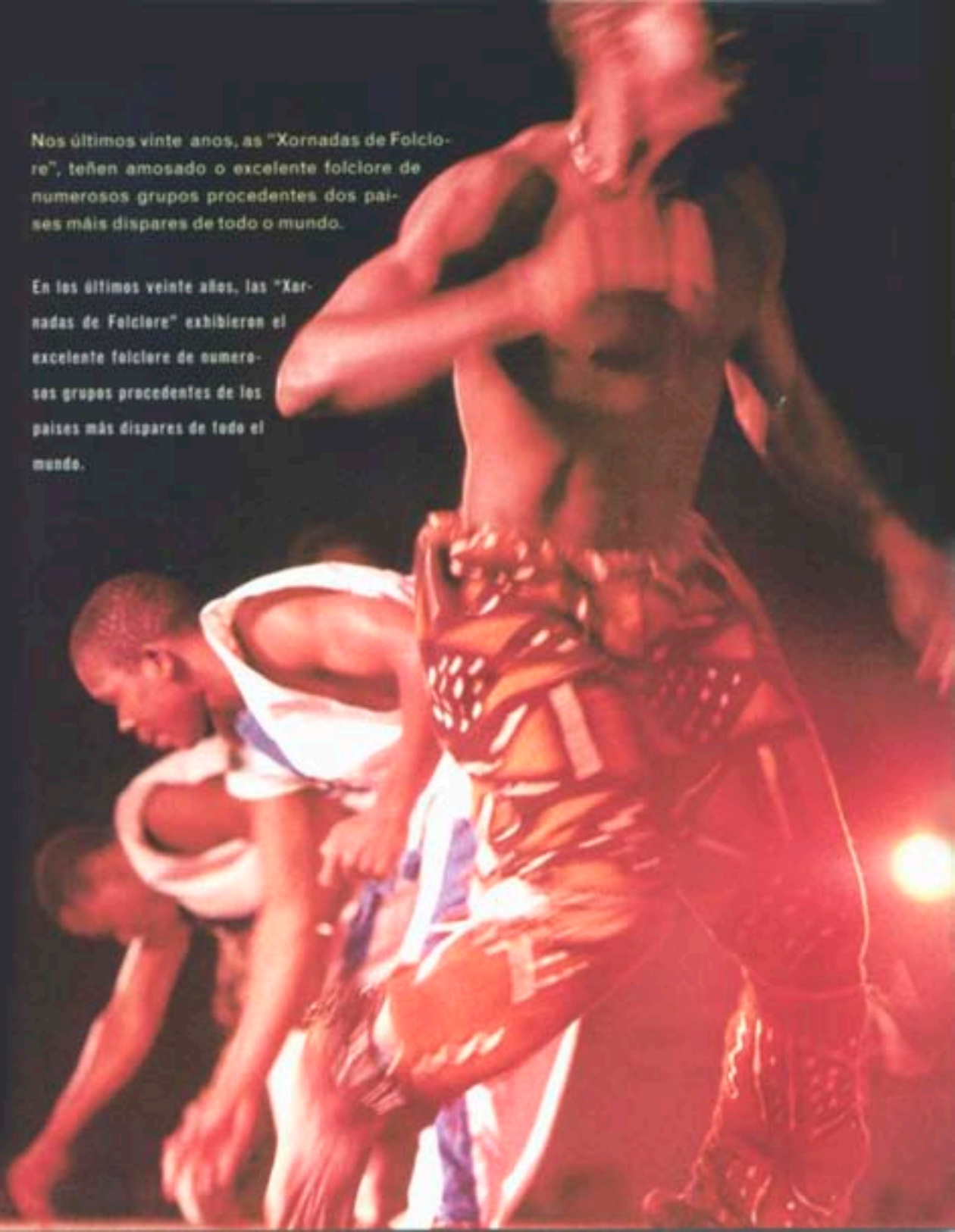

FOLCLORE MUNDIAL • XORNADAS DE FOLCLORE

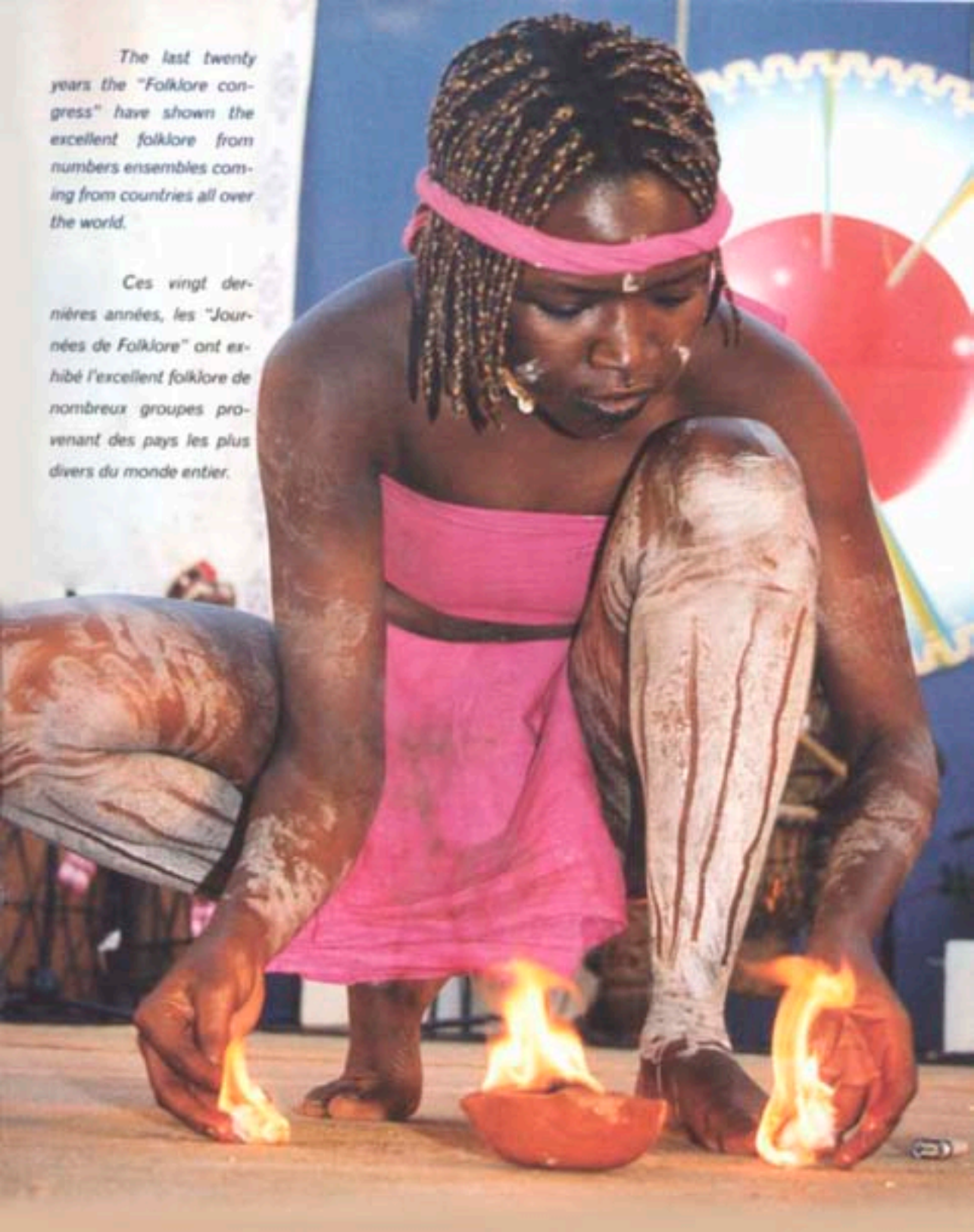
Nos últimos vinte anos, as "Xornadas de Folclore", teñen amosado o excelente folclore de numerosos grupos procedentes dos países máis dispares de todo o mundo.

En los últimos veinte años, las "Xornadas de Folclore" exhibieron el excelente folclore de numerosos grupos procedentes de los países más dispares de todo el mundo.

The last twenty years the "Folklore congress" have shown the excellent folklore from numbers ensembles coming from countries all over the world.

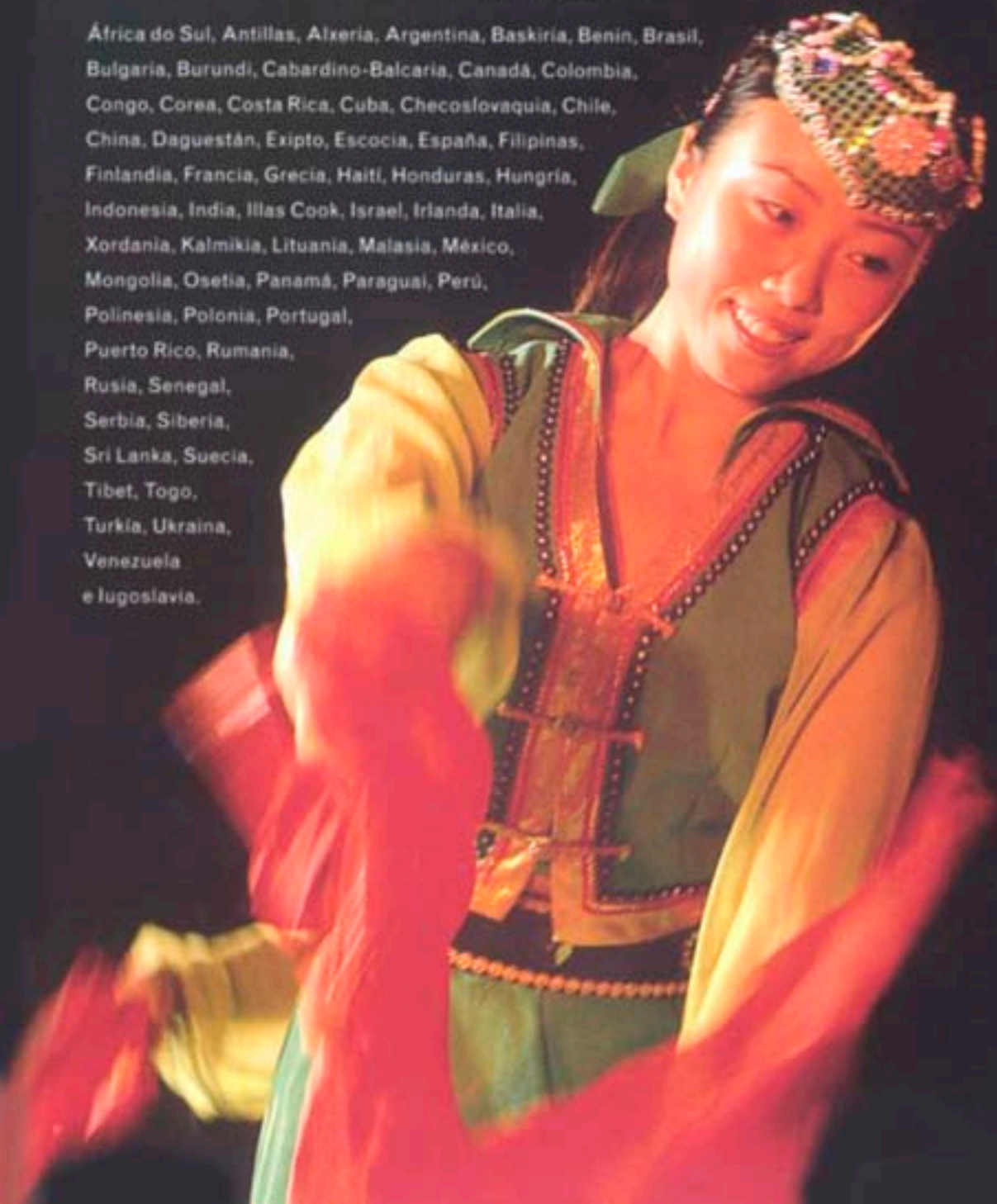
Ces vingt dernières années, les "Journées de Folklore" ont exhibé l'excellent folklore de nombreux groupes provenant des pays les plus divers du monde entier.

FOLCLORE MUNDIAL • XORNADAS DE FOLCLORE

1984 • 2004

África do Sul, Antillas, Alxeria, Argentina, Baskiria, Benin, Brasil,
Bulgaria, Burundi, Cabardino-Balcaria, Canadá, Colombia,
Congo, Corea, Costa Rica, Cuba, Checoslovaquia, Chile,
China, Daguestán, Exipto, Escocia, España, Filipinas,
Finlandia, Francia, Grecia, Haití, Honduras, Hungría,
Indonesia, India, Illas Cook, Israel, Irlanda, Italia,
Xordania, Kalmikia, Lituania, Malasia, México,
Mongolia, Osetia, Panamá, Paraguai, Perú,
Polinesia, Polonia, Portugal,
Puerto Rico, Rumania,
Rusia, Senegal,
Serbia, Siberia,
Sri Lanka, Suecia,
Tibet, Togo,
Turkía, Ukraina,
Venezuela
e Iugoslavia.

XXI XORNADAS DE FOLCLORE 2004

LOCALIDADE DATAS

[CERIMONIA INAUGURAL] OURENSE	09 08 2004
BANDE	10 08 2004
MONFORTE	10 08 2004
MACEDA	11 08 2004
MANZANEDA	11 08 2004
A RUA	12 08 2004
TRIVES	12 08 2004
CELANOVA	13 08 2004
RIBADAVIA	13 08 2004

O BARCO	14 08 2004
CARBALLIÑO	14 08 2004
ENTRIMO	14 08 2004
VERÍN	15 08 2004
XINZO	15 08 2004
OURENSE	16 08 2004
CHAVES	17 08 2004
VIANA	17 08 2004
ALLARIZ	18 08 2004
CASTRO CALDELAS	18 08 2004

PAISES PARTICIPANTES

